

‘Weet wat het dier eet’

Algemeen

[Jacqueline Wijbenga]

Onafhankelijk getoetste en geborgde voederwaarde. Dat is de toegevoegde waarde van deelname aan VoederWaarde.nl. Een aantal diervoederproducenten maakt er gebruik van. De initiatiefnemers zouden graag zien dat er meer collega's in Nederland en België aanhaken. “Dat komt de transparantie over voederwaarde ten goede”, aldus Harry Vahl, voorzitter van VoederWaarde.nl.

“Eigenlijk zou het gewoon moeten zijn, een onafhankelijk instituut dat controleert of het gekochte voer voldoet aan de specificaties van het recept”, vindt Albert Getkate, operationeel directeur van AgruniekRijnvallei, deelnemer in VoederWaarde.nl. Toch is zo'n onafhankelijke check geen gemeengoed in de sector. Al sinds de oprichting in 2010 blijft het aantal deelnemers aan VoederWaarde.nl gelijk. “Ons marktaandeel groeit wel, maar dat ligt aan de groei van de deelnemende bedrijven”, licht onafhankelijk voorzitter Harry Vahl toe. Samen met het bestuur boog Vahl zich over de mogelijkheden om het aantal deelnemers (nu zeven) uit te breiden. Dit leidde tot een plan van aanpak waarvan het genereren van meer bekendheid een belangrijk onderdeel is.

Analyse

Het idee achter het initiatief VoederWaarde.nl is dat deelnemende bedrijven hun productielocaties laten controleren op de juistheid van (de uitvoering van) de receptuur en de gedeclareerde gehalten. Daartoe wordt het bedrijf doorgelicht op alle punten die van belang zijn voor de samenstelling van het voer, van grondstofinname en -analyse, het toepassen van de juiste matrix, tot en met de analyse van het eindproduct in de bulkwagen. Deze

check wordt eens per jaar uitgevoerd door Schothorst Feed Research (SFR). Naast de ontvangen rapportage van de analyses door de deelnemer zelf, neemt de controlerende instantie ook zelf monsters die worden geanalyseerd. De bevindingen worden beschikbaar gesteld aan het deelnemende bedrijf.

Toegevoegde waarde

“Natuurlijk is het zo dat iedere diervoederproducent ook zijn eigen controles heeft. Ze nemen monsters, analyseren die en bewaren deze voor een eventuele hercontrole. Maar dat heeft toch iets van een slager die zijn eigen vlees keurt”, legt directeur Lieuwe Roosenschoon van SFR uit. Bovendien bestaat er een kans dat er bepaalde dingen worden gemist, doordat mensen routinematig werken, meent Getkate. “Zo kan bij het formuleren vergeten zijn de matrix aan te passen op de parameters van een nieuwe batch van een grondstof. Dat kan consequenties hebben voor de samenstelling van het eindproduct. Zoiets ontdek je niet direct, omdat er in het systeem geen foutmeldingen komen en alles ook volgens het opgegeven recept wordt gemaakt.” Volgens Getkate zijn het juist dat soort aspecten waarop een onafhankelijke partij scherp is. “Die houdt je een spiegel voor door alle stappen in het proces tegen het licht te houden.”

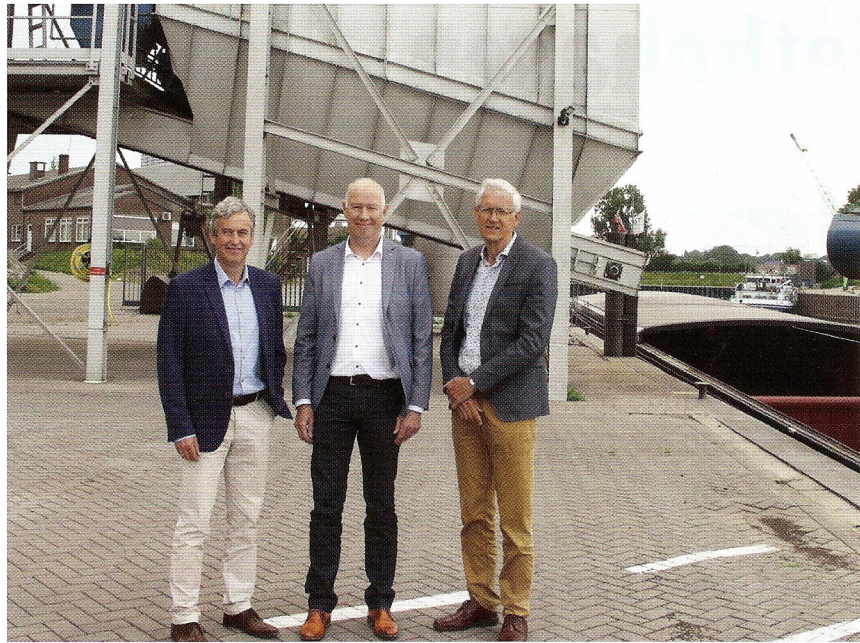
Getkate is dan ook een enthousiast pleitbezorger van de onafhankelijke controle. “Wij werken er nu een aantal jaren naar volle tevredenheid mee. En het leuke is dat er een gezonde competitie ontstaat. Zowel tussen deelnemers binnen VoederWaarde.nl, als tussen productielocaties binnen onze onderneming. Zodra de rapportages binnenkomen, is iedereen benieuwd naar de uitslag. Productielocaties streven naar een 100 procent score.

Verantwoorden

Naast dat het voor de eigen medewerkers toegevoegde waarde heeft, is het volgens Getkate vooral van belang voor de eindgebruiker. “Wij leveren vanzelfsprekend het voer af dat is besteld. Dankzij de analyse van VoederWaarde.nl kunnen we de gebruiker ook verzekeren dat hij exact krijgt wat wij hebben beloofd. Niet alleen omdat wij dat zeggen, maar omdat een onafhankelijke partij heeft bevestigd dat wij doen wat we zeggen en dat ook borgen in onze procedures.” Getkate ziet deelname dan ook vooral als een extra kwaliteitsborging.

Naast de verantwoording die via VoederWaarde.nl wordt afgelegd naar de afnemer, voorziet de controle en analyse van SFR voor AgruniekRijnvallei ook in het voldoen aan de vereiste productintegriteit. “Het product is wat je zegt dat het is. De afnemer kan daar hoe dan ook van op aan.” Afnemers kunnen op verzoek beschikken over de geleverde procentuele samenstelling.

Als derde argument voor deelname wijst de directeur op het feit dat de analyse van SFR voor zijn onderneming een belangrijke toets is van de nutritionele samenstelling, maar ook van de eigen

Albert Getkate, Lieuwe Roosenschoon en Harry Vahl zijn overtuigd van de toegevoegde waarde van Voederwaarde.nl.

werkwijze en de juiste toepassing van kennis en kunde over diervoeding. "We weten steeds meer over de voeding van de diverse dieren, tot drie cijfers of meer achter de komma. Daarop worden ook de matrices afgestemd en bijgesteld. Het is belangrijk dat die kennis juist wordt toegepast, zodat we niet te weinig geven, maar ook overmaat voorkomen waarvan dier of milieu hinder kunnen ondervinden."

Transparantie

"De informatie wordt per bedrijf beschikbaar gesteld, maar we bieden de deelnemers ook benchmarking. We informeren alle deelnemers via een jaar-rapportage op basis van anonimiteit over bevindingen waaraan iedereen iets heeft. Ook gebruiken we de opgedane ervaringen om de procedure te evalueren en waar nodig bij te stellen", licht Roosenschoon toe.

"Transparantie neemt aan belang toe. Deelname aan VoederWaarde.nl draagt daaraan bij", meent Vahl. Getkate geeft toe dat deelnemers aan VoederWaarde.nl zich kwetsbaar en open opstellen richting de collega-deelnemers. "Als je meedoet, stel je je keuken open voor de auditor, maar je recepten liggen niet op straat. Je kunt je daarmee als bedrijf zeker blijven onderscheiden", verzekert hij. Het 'intellectueel eigendom' blijft uiteraard beschermd.

Geen verplichting

Deelname aan VoederWaarde.nl is vrijwillig, maar boerenorganisaties ondersteunen het initiatief. Vahl: "NVV, NMV, NVP en LTO participeren in ons bestuur, maar zij kunnen deelname niet opleggen." De initiatiefnemers willen dat graag zo houden, al zouden ze het wel toejuichen dat meer branchegenoten zich aansluiten bij het initiatief. "We

hebben met de zeven aangesloten bedrijven nu ongeveer een marktaandeel van 21 procent in Nederland. Er is ruimte voor meer", aldus Vahl. De drie heren zijn ervan overtuigd dat het veelal een kwestie is van 'onbekend maakt onbemind', gecombineerd met de vrees dat de concurrent inzagte krijgt in de receptuur. "Dat is absoluut niet het geval", verzekert Roosenschoon. Aan deelname zijn kosten verbonden, maar die zijn volgens Getkate te overzien en hoeven geen reden te zijn om van deelname af te zien. Vahl: "We vragen een vaste bijdrage en daarbovenop een bedrag dat afhankelijk is van de voeromzet. De kosten van deelname komen dan uit op tussen de 1000 en 4000 euro per jaar. Daarnaast betalen de deelnemers nog apart voor de audit(s) die worden gedaan." Deelnemers aan het Advanced Feed Package van SFR kunnen indien gewenst een deel van het jaarlijkse 'AFP-tegoed' inzetten voor de uitvoering van de audits.

Kennismaking

Uitdaging voor VoederWaarde.nl is nu vooral om meer bedrijven te interesseren voor de aanpak. "Nieuwe deelnemers zorgen voor andere inzichten en dragen bij aan het belang en de continuïteit van VoederWaarde.nl", aldus Vahl. Om de instapdrempel lager te

maken en bedrijven nader te laten kennismaken met de voordelen ervan, heeft het bestuur besloten de entree-toets eenmalig als kennismakingstoets aan te bieden. Dat betekent dat SFR een controle doet zoals die normaal wordt gedaan voor een nieuwe deelnemer. De bevindingen uit die controle worden uitsluitend gedeeld met de opdrachtgever. "Als de kandidaat besluit na de kennismaking verder te gaan met VoederWaarde.nl, dan kan deze toets gelden als entreetoets voor deelname", vertelt Vahl. Vanuit VoederWaarde.nl wordt vervolgens 20 procent korting gegeven op de deelnamekosten in het eerste jaar. "Daarmee zijn de kosten van de toets weer 'terugverdiend'."

Vahl zou graag zien dat ook Belgische diervoederbedrijven zich aansluiten bij het initiatief. "We hebben onze naam niet mee, vanwege de extensie .nl, maar ons systeem is ook voor onze zuiderburen interessant." Vahl benadrukt dat het systeem niet onnodig bureaucratisch is en dicht bij de sector staat. "De systematiek die we hanteren is bedacht door mensen die werkzaam zijn in de dagelijkse praktijk. Onze technische werkgroep onderhoudt, ontwikkelt en optimaliseert het systeem, zodat het aansluiting blijft houden bij de dagelijkse praktijk." —